

HR 11 januari 1995, nr. 29 539

(R.J.J. Jansen, Van der Linde, Bellaart, De Moor, C.H.M. Jansen)

Het geschil betreft de aanslag premieheffing volksverzekeringen over het jaar 1985.

De hofuitspraak is van Hof 's-Hertogenbosch, EK VII, 8 januari 1993, nr. 3481/1988.

Feiten (ontleend aan de hofuitspraak)

2.1. Belanghebbende en haar echtgenoot waren in het onderhavige jaar ingezetenen van de Bondsrepubliek Duitsland. Belanghebbende dreef daar als zelfstandig ondernemer een bloemenzaak. Haar echtgenoot was in dienst van het Nederlandse ministerie van Defensie en was uit dien hoofde tewerkgesteld in Seedorf (BRD).

2.2. Belanghebbende was in het onderhavige jaar verplicht noch vrijwillig verzekerd voor de Duitse sociale verzekeringen. Wel had zij zich met een levensverzekering vrijwillig particulier verzekerd.

2.3. De winst uit onderneming van belanghebbende bedroeg in het onderhavige jaar f 37 664.

Geschil (ontleend aan de hofuitspraak)

Tussen partijen is in geschil of belanghebbende kan worden aangemerkt als verzekerde voor de Nederlandse volksverzekeringen, hetgeen de Inspecteur verdedigt en belanghebbende betwist.

Overwegingen van het hof (ontleend aan de hofuitspraak)

4.1. De Inspecteur stelt zich terecht op het standpunt dat belanghebbende naar nationaal recht moet worden aangemerkt als verzekerde voor de Nederlandse volksverzekeringen op grond van artikel 3, lid 4, van de Algemene Ouderdomswet, zoals die bepaling tot 1 april 1985 luidde, onderscheidenlijk artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel a, van het Besluit, zoals die bepaling vanaf 1 april 1985 luidde. Belanghebbende valt onder geen van de onderdelen van artikel 2 van het Besluit.

4.2. Belanghebbende stelt dat evenbedoelde bepaling van artikel 1, lid 1, aanhef en onderdeel a, van het Besluit onverbindend is, aangezien haar van haar echtgenoot afgeleide verzekeringsplicht zich moeilijk verdraagt met de met ingang van 1 januari 1985 geldende zelfstandige premieplicht van de gehuwde vrouw.

Met die bepaling is de Kroon haar bij artikel 6, lid 2, van de Algemene Ouderdomswet gedelegeerde wetgevende bevoegdheid echter niet te buiten gegaan. Die bepaling is ook niet in strijd met een ieder verbindende bepalingen van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties. Het Hof merkt in dit verband op dat de verzekeringsplicht van belanghebbende weliswaar een gevolg is van de omstandigheid dat zij is gehuwd met een man die in Nederlandse overheidsdienst is, maar dat zij zelfstandig aan de Nederlandse volksverzekeringswetten rechten en plichten ontleent. Ook de wijziging van het Besluit per 1 juli 1989 doet niet af aan de verbindendheid van de onderwerpelijke regeling.

4.3. Belanghebbende stelt dat op haar op grond van artikel 13, lid 2, aanhef en onderdeel b, van EEG-verordening nr. 1408 71 (tekst vanaf 1 juli 1982) (hierna: de Verordening) uitsluitend de Duitse sociale-verzekeringswetgeving van toepassing is.

Daarbij verliest zij uit het oog dat, nu zij in Duitsland niet verplicht of vrijwillig verzekerd was voor de sociale verzekeringen, zij niet als zelfstandige in de zin van de Verordening kan worden aangemerkt, gelet op het bepaalde in artikel 1 van bijlage 1 bij de Verordening. Zij is ook geen werknemer in de zin van de Verordening. De Verordening is daardoor niet op haar

van toepassing.

4.4. Vervolgens moet worden onderzocht of in het op 29 maart 1951 tussen Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland gesloten Verdrag inzake sociale verzekering, Trb. 1951, 57 (hierna: het Verdrag) een belemmering is gelegen om belanghebbende in de premieheffing volksverzekeringen te betrekken. In artikel 4, lid 1, van het Verdrag is bepaald dat verzekerden, die op het grondgebied van een van beide Verdragsluitende Staten werkzaam zijn, zijn onderworpen aan de wettelijke regelingen, welke van kracht zijn in de plaats, waar zij hun arbeid verrichten.

Nu belanghebbende in het onderhavige jaar in de Bondsrepubliek Duitsland niet ingevolge enige sociale wettelijke regeling als waarop de aanslag betrekking heeft verplicht verzekerd was, is van een dubbele verzekeringsplicht - welke het Verdrag beoogt te voorkomen - geen sprake. Gelet op het arrest van de Hoge Raad van 13 december 1978, BNB 1979/42*, kan voormeld artikel 4, lid 1, dan geen toepassing vinden.

4.5. Uit het vorenoverwogene volgt dat het gelijk is aan de zijde van de Inspecteur. Voor dat geval is niet in geschil dat zijn uitspraak moet worden bevestigd.

Arrest

(...)

3.3. De hiervóór vermelde feiten brengen met zich, gezien het bepaalde in artikel 2, lid 1, jo. artikel 1, aanhef en onderdeel a, onder ii, en Bijlage I, onder I (thans: J), van de Verordening, mede gelet op het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 13 oktober 1993 in zaak C-121/92, BNB 1994/203, dat belanghebbende de voor het onderhavige jaar dient te worden aangemerkt als een zelfstandige die onder de personele werkingssfeer van de Verordening valt.

3.4. Op grond van het bepaalde in artikel 13, lid 1, en lid 2, aanhef en onderdeel b, van de Verordening was voor het onderhavige jaar op belanghebbende slechts de Duitse wetgeving van toepassing.

3.5. Het vorenoverwogene leidt tot de slotsom dat belanghebbende voor het jaar 1985 ten onrechte is betrokken in de premieheffing volksverzekeringen. 's Hof's uitspraak kan mitsdien niet in stand blijven. De Hoge Raad kan zelf de zaak afdoen. De middelen behoeven geen behandeling.

(Volgt vernietiging van de uitspraak van het hof, de uitspraak van de inspecteur, alsmede van de aanslag.)